

P7_TA(2012)0090

Padėtis Nigerijoje

2012 m. kovo 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Nigerijoje (2012/2550(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės C. Ashton 2011 m. gruodžio 26 d. pareiškimą dėl Kalėdų dieną vykusių sprogdinimų ir į 2012 m. sausio 22 d. pareiškimą dėl sprogdinimų Kane, Nigerijoje,
 - atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos 2011 m. gruodžio 27 d. pareiškimą dėl išpuolių Nigerijoje,
 - atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Nigerija ratifikavo 1993 m. spalio 29 d.,
 - atsižvelgdamas į 2007–2013 m. Kotonu susitarimo, kurį Nigerija ratifikavo 2010 m. rugsėjo 27 d., antrąjį persvarstymą,
 - atsižvelgdamas į 1981 m. Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją, kurią Nigerija ratifikavo 1983 m. birželio 22 d.,
 - atsižvelgdamas į JT 1981 m. deklaraciją dėl visų formų netolerancijos ir diskriminacijos religijos ir įsitikinimų pagrindu panaikinimo,
 - atsižvelgdamas į Nigerijos Federacinės Respublikos Konstituciją ir ypač į jos IV skyriuje „Teisė į minties, sąžinės ir religijos laisvę“ pateiktas nuostatas dėl religijos laisvės apsaugos,
 - atsižvelgdamas į Nigerijos ir ES ministrų lygmens susitikimą, vykusį 2012 m. vasario 8 d. Abudžoje,
 - atsižvelgdamas į JT Žmogaus teisių komisijos rezoliuciją E/CN.4/RES/2005/69, kurioje reikalaujama, kad Generalinis Sekretorius paskirtų specialųjį atstovą, atsakingą už žmogaus teisių ir tarptautinių korporacijų bei kitų įmonių klausimus,
 - atsižvelgdamas į JT aplinkos programos ataskaitoje pateikiamas rekomendacijas įsteigti Nigerijos ogonių gyvenamos srities aplinkos atkūrimo instituciją,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Nigerijos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi yra pasibaisėjęs islamistų sektos Boko Haram įvykdytais pastaraisiais ginkluotais antpuoliais ir sprogdinimo išpuoliais, kurių metu 2012 m. sausio 20 d. Kano mieste žuvo ne mažiau kaip 185 žmonės ir kurie visų pirma buvo nukreipti prieš policijos skyrius;

kadangi sekta Boko Haram per naktį mieste išdalintose proklamacijose Kano gyventojus įspėjo, kad ketina tęsti išpuolius prieš saugumo pajėgas, ir ragino būti ištvermingais, nes grupuotė kovoja siekia įtvirtinti islamo religija pagrįstą santvarką;

- B. kadangi žmogaus teisių organizacijos dokumentais pagrindė, kad islamistų grupuotė Boko Haram dalyvavo išpuoliuose prieš policijos postus, karinius objektus, bažnyčias ir bankus, taip pat prie JT būstinės įvykdytame savižudžio sprogdinimo išpuolyje, per kurį ne mažiau kaip 24 žmonės žuvo ir daugiau kaip 100 sužeista;
- C. kadangi Nigerijos policija ir karinės pajėgos, reaguodamos į grupuotės Boko Haram smurto veiksmus, be teismo nuosprendžio įvykdė daugelio įtariamų grupuotės narių mirties bausmes;
- D. kadangi grupuotė Boko Haram savo veiksmus nukreipė prieš krikščionis, ypač Kalėdų dieną, kai per vienas po kito sekusių sprogdinimų žuvo daugybė krikščionių (žiauriausio sprogdinimo metu netoli sostinės Abudžos prie katalikų bažnyčios žuvo 44 žmonės); ir kadangi Boko Haram prisiekė vykdyti religinį karą prieš krikščionis ir išstumti juos iš šiaurinės šalies dalies, kurioje dauguma gyventojų yra musulmonai;
- E. kadangi 2012 m. sausio 3 d. grupuotė Boko Haram paskelbė ultimatumą ir Nigerijos šiaurėje esantiems krikščionims davė tris dienas, per kurias jie turėjo išvykti; kadangi 2012 m. sausio 5 d. nužudyta ne mažiau kaip 8 pamaldose Gembėje dalyvavę krikščionys, o 2012 m. sausio 6 d. Mubyje nužudyta 20 laidotuvių dalyvavusių krikščionių;
- F. kadangi 2012 m. vasario 26 d. du grupuotės Boko Haram savižudžiai sprogdintojai šalia bažnyčios Džoso mieste susprogdino sprogmenų prikrautą automobilį ir nužudė tris žmones bei sužeidė 38; ir kadangi 2012 m. vasario 21 d. islamistų ekstremistai šalia bažnyčios Suledžos mieste susprogdino bombą ir sužeidė penkis žmones;
- G. kadangi 2012 m. kovo 4 d. grupuotė Boko Haram pranešė, kad siekdama sunaikinti visą krikščionių bendruomenę, gyvenančią šiaurinėse šalies dalyse, pradės vienas po kito sekančius koordinuojamus antpuolius;
- H. kadangi religijos, tikėjimo, sąžinės ir minties laisvės yra pagrindinės ir visuotinės vertybės ir taip pat demokratijos pagrindinės sudedamosios dalys; kadangi Europos Sąjunga nuolat reiškė savo išipareigojimą saugoti religijos, tikėjimo, sąžinės ir minties laisves ir pabrėžė, kad vyriausybės privalo užtikrinti šias laisves visame pasaulyje;
- I. kadangi grupuotė Boko Haram kaltinama nuo 2009 m. liepos mėn. nužudžiusi daugiau kaip 900 žmonių per maždaug 160 pavienių išpuolių; kadangi keliuose naujausiuose pranešimuose nurodoma, kad grupuotė Boko Haram gali būti susijusi su organizacija AQMI (Islamiškojo Magrebo „Al Kaida“), o tai galėtų kelti didžiulę grėsmę taikai ir saugumui Sahelio regione ir Vakarų Afrikoje;
- J. kadangi prezidentas Goodluck Jonathan, reaguodamas į smurto protrūkį, 2011 m. gruodžio 31 d. kai kuriose valstijose paskelbė nepaprastąją padėtį ir laikinai uždarė sienas su Čadu, Kamerūnu ir Nigeriu; kadangi prezidentas pripažino, kad grupuotė Boko Haram įsiskverbė į valstybės institucijas ir saugumo pajėgas, o korumpuoti pareigūnai, įtariama, aprūpina šią grupuotę ginklais;
- K. kadangi daugelį problemų Nigerijoje sukelia vangus ekonomikos vystymasis ir jau

dešimtmečius tvyranti įtampa tarp vietinių grupių, kurios, siekdamos užvaldyti derlingas dirbamas žemes, varžosi su hausų kalba kalbančiais migrantais bei naujakuriais iš šiaurinės musulmoniškos Nigerijos dalies;

- L. kadangi norint taikiai išspręsti konfliktus reikia gerbti žmogaus teises, užtikrinti teisę kreiptis į teismą, panaikinti nebaudžiamumą, užtikrinti teisingą prieigą prie išteklių ir teisingą pajamų paskirstymą naftos ištekliams turtingoje Nigerijoje;
- M. kadangi, nors Nigerija užima aštuntą vietą pasaulyje pagal naftos gamybą, didžioji dalis šalies 148 mln. gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos;
- N. kadangi Nigerijos vyriausybė kuro subsidijoms per metus išleidžia maždaug 8 mlrd. JAV dolerių; kadangi šalyse, kuriose gausu išteklių ir yra didžiulė takoskyra tarp turtingųjų ir vargšų, kaip antai Nigerijoje, subsidijuojamos dujos yra viena iš kelių privilegijų, kurias skurstantiems žmonėms suteikė liūdnei pagarsėjusi korumpuota vyriausybė, blogai tvarkanti naftos verslo pelną;
- O. kadangi šių metų pradžioje įnirtingas visuomenės protestas ir savaitę trukęs visuotinis streikas privertė prezidentą Goodlucką Jonathaną vėl iš dalies grąžinti kuro subsidiją; kadangi tarptautinės finansų įstaigos, pvz., Tarptautinis valiutos fondas, teigia, kad subsidijas verčiau reikėtų naudoti švietimui, sveikatos priežiūrai ir kitoms paslaugoms finansuoti;
- P. kadangi valdantysis elitas blogai tvarko ir netinkamai naudoja gausius šalies gamtinius išteklius, būtent naftą, ir šis piktnaudžiavimas nė kiek nemažėja; be to, kadangi vienas paskui kitą sekantys naftos išsilyjeimai vykstant tarptautinėms naftos gavybos operacijoms, naftotiekių diversijoms, žalios naftos vagystėms ir plačiai paplitęs dujų deginimas lėmė didelį Nigerio deltos užterštumą; kadangi pagal JT ataskaitą aplinkos atkūrimas Nigerijos ogonių gyvenamos srities naftos gavybos regione galėtų būti pasaulio mastu didžiausios apimties ir ilgiausios trukmės naftos teršalų valymo operacija, jei ketinama iki ankstesnės sveikos būklės išvalyti užterštą geriamąjį vandenį, žemę, upelius ir kitas ekosistemas;
- Q. kadangi moterų reikalų ir socialinės plėtros ministrė Hajia Zainab Maina pasisakė prieš dažnus šalyje žaginimo atvejus ir seksualinį smurtą prieš moteris ir teigė, kad siekiant ištaisyti šią nerimą keliančią padėtį būtina, kad būtų patvirtintas ir taptų įstatymu įstatymo projektas dėl smurto prieš asmenis;
- R. kadangi pagal Nigerijos federalinį baudžiamąjį kodeksą už homoseksualų elgesį gali būti baudžiama iki 14 metų laisvės atėmimo; kadangi kai kuriose valstijose, kuriose laikomasi šariato teisės, vyrų homoseksualūs santykiai abiejų partnerių sutikimu, gali būti baudžiami mirties bausme, o moterų atveju – išplakimo rykštėmis ir 6 mėnesių įkalinimo bausme; kadangi neseniai buvo priimtas taip pat federalinis teisės aktas, pagal kurį tos pačios lyties asmenų santuoka laikoma nusikaltimu ir asmenys baudžiami iki 14 metų laisvės atėmimo bausme; kadangi Nacionalinė Asamblėja dukart mėgino pradėti taikyti tokius teisės aktus, tačiau jai sutrukdė tarptautiniai ir šalies žmogaus teisių gynėjai;
- S. kadangi Nigerijos darbininkų aktyvistai ir žmogaus teisių gynėjai Osmond Ugwu ir Raphael Elobuike, apkaltinti pasikėsiniu nužudyti policininką ir areštuoti 2011 m. spalio 24 d. per masinį darbininkų mitingą, laikomi Enugu federaliniame kalėjime pietrytinėje Nigerijos dalyje; kadangi, organizacijų „Amnesty International“ ir „Human

Rights Watch“ nuomone, šioje baudžiamojoje byloje nėra jokių jų kaltės įrodymų;

- T. kadangi ES yra pagrindinė Nigerijos finansinė donorė; kadangi 2009 m. lapkričio 12 d. Komisija ir Nigerijos federalinė vyriausybė pasirašė Nigerijos ir ES šalies strategijos dokumentą ir Nacionalinę orientacinę programą 2008–2013 m., pagal kurią ES finansuos projektus, skirtus taikai, saugumui ir žmogaus teisėms užtikrinti;
- U. kadangi pagal persvarstyto Kotonu susitarimo 8 straipsnį ES įsipareigoja palaikyti nuolatinį politinį dialogą su Nigerija žmogaus teisių ir demokratinių principų klausimais, įskaitant etninio, religinio ir rasinio diskriminavimo klausimus;
 - 1. griežtai smerkia neseniai įvykusius smurto protrūkius, ypač teroristinės islamistų sektos Boko Haram išpuolius, ir tragiškas žmonių žūtis nukentėjusiuose Nigerijos regionuose ir reiškia užuojautą artimųjų netekusiems žmonėms ir sužeistiesiems;
 - 2. ragina visas bendruomenes elgtis saikingai ir ieškoti taikių priemonių siekiant išspręsti Nigerijos religinių ir etninių grupių nesutarimus;
 - 3. ragina Nigerijos vyriausybę kiek galima greičiau nutraukti smurtą ir užtikrinti šalies gyventojų saugumą ir apsaugą, taip pat pagarbą žmogaus teisėms;
 - 4. ragina Nigerijos prezidentą skatinti įvairias religijas išpažįstančių ir skirtingus įsitikinimus turinčių žmonių dialogą ir propaguoti minties, sąžinės ir religijos laisvę;
 - 5. pabrėžia, jog, siekiant panaikinti nebaudžiamumą, griežčiau laikytis teisinės valstybės principų ir gerbti pagrindines gyventojų teises, labai svarbu, kad teismų sistema būtų nepriklausoma, nešališka ir prieinama;
 - 6. ragina federalinę vyriausybę atlikti pastarųjų smurto veiksmų priežasčių tyrimą, taip pat užtikrinti, kad smurto veiksmų kaltininkai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn; ypač ragina federalinę vyriausybę imtis griežtų priemonių prieš sektą Boko Haram, kuri stiprina savo padėtį naudodamasi Nigerijoje giliai įsišaknijusia religine įtampa;
 - 7. pabrėžia regionų bendradarbiavimo kovojant su grėsme, kurią kelia organizacijų Boko Haram ir AQMI (Islamiškojo Magrebo „Al Kaida“) galimas ryšys, svarbą; skatina šio regiono šalis stiprinti tarpusavio bendradarbiavimą, taip pat ir pasitelkiant atitinkamas regionines organizacijas, siekiant užkirsti kelią organizacijų Boko Haram ir AQMI sinergijai; ragina ES institucijas ir valstybes nares remti šias regionų pastangas;
 - 8. griežtai smerkia Britanijos piliečio Chriso McManuso ir Italijos piliečio Franco Lamolaros – dviejų inžinierių, dirbusių Italijos statybos bendrovėje ir 10 mėnesių šiaurinėje Nigerijos dalyje AQMI laikytų įkaitais – nužudymą nesėkmingo jų išvadavimo metu 2012 m. kovo 8 d. ir reiškia užuojautą aukų artimiesiems;
 - 9. ragina išsamiau išanalizuoti esmines konflikto priežastis, įskaitant socialinę, ekonominę ir etninę įtampą, ir vengti bendrų bei pernelyg supaprastintų, vien religija grindžiamų paaiškinimų, kurie nesuteiks pagrindo ilgalaikiam ir tvariam šio regiono problemų sprendimui;
 - 10. ragina federalinę vyriausybę ginti šalies gyventojus ir ieškoti pagrindinių smurto priežasčių užtikrinant lygias teises visiems piliečiams ir sprendžiant problemas, tarp jų ir

derlingos dirbamosios žemės valdymo, nedarbo ir skurdo problemas;

11. ragina federalinę vyriausybę kovoti su korupcija, skurdu ir nelygybe ir atkakliai vykdyti socialines, politines ir ekonomines reformas siekiant sukurti demokratinę, stabilią, saugią ir laisvą valstybę, kurioje būtų atsižvelgiama į žmogaus teises;
12. prašo valdžios institucijų spręsti pagrįstus skundus piliečių, gyvenančių šiaurinėse šalies srityse, kurios yra kur kas neturtingesnės už kai kurias labiau pasiturinčias pietines valstijas, ir visų pirma siekti pagerinti baises šių piliečių gyvenimo sąlygas, nepamirštant taip pat ir pietinių valstijų, kurios patiria tas pačias problemas;
13. ragina Nigerijos valdžios institucijas ir užsienio bendroves, kurios vykdo veiklą Nigerijos naftos sektoriuje, padėti stiprinti valdymą didinant skaidrumą ir atskaitomybę gavybos sektoriuje, taip pat ragina bendroves laikytis Gavybos pramonės įmonių skaidrumo iniciatyvos ir viešai skelbti, kiek jos moka Nigerijos vyriausybei;
14. pabrėžia, kad Nigerijos valdžios institucijos ir tarptautinės naftos bendrovės turėtų dėti visas pastangas, kad būtų sustabdyta nuolatinė tarša, ir turėtų įgyvendinti Jungtinių Tautų aplinkos programos rekomendacijas tam, kad išspręstų žalos aplinkai dėl teršimo nafta problemas;
15. primygtinai ragina Nigerijos valdžios institucijas užtikrinti, kad įstatymo projektas dėl smurto prieš asmenis būtų patvirtintas ir taptų įstatymu, ir tikisi, kad šis įstatymas bus priemonė, padėsianti kovoti su labai paplitusiu seksualiniu ir kitokiu smurtu prieš moteris;
16. ragina panaikinti šiuo metu galiojančius teisės aktus, pagal kuriuos homoseksualumas laikomas nusikaltimu ir kai kuriais atvejais baudžiamas užmėtymo akmenimis bausme; ragina Nigerijos parlamentą nepritari „Tos pačios lyties asmenų santuokos draudimo įstatymo projektui“, kuris, jei bus priimtas, sukels rimtą smurto ir arešto pavojų lesbietėms, gėjams, biseksualams ir transseksualams – ir Nigerijos piliečiams, ir užsieniečiams;
17. ragina vyriausybę išlaisvinti darbininkų sąjungos vadovą Osmondą Ugwu ir jos narį Raphaelį Elobuikę, nes baudžiamojoje byloje prieš juos nėra jokių kaltės įrodymų;
18. pakartoja savo susirūpinimą dėl visapusiškos ir veiksmingos pagarbos visų religinių mažumų teisei į religijos laisvę užtikrinimo daugelyje trečiųjų šalių; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad religinių apeigų laisvė – tik vienas teisės į religijos laisvę aspektas, nes religijos laisvė apima laisvę keisti savo religiją, taip pat išpažinti ją mokant šių apeigų individualiai ar kolektyviai, privačioje, viešojoje erdvėje bei institucijų lygmeniu, jas praktikuojant ir atliekant; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad viešumas – pagrindinis religijos laisvės elementas ir kad trukdymas krikščionių ir kitas religijas išpažįstantiems asmenims viešai reikšti savo tikėjimą, sumenkinant jų religiją iki privataus reiškimo, yra sunkus jų religijos laisvės pažeidimas;
19. pabrėžia, kad daugelyje pasaulio vietų vis dar esama kliūčių, trukdančių laisvai išpažinti tikėjimą ar įsitikinimus, ir ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai C. Ashton ir Komisiją vykdančią atitinkamas su žmogaus teisėmis susijusias iniciatyvas ypatingą dėmesį skirti šiems klausimams;

20. ragina vyriausiąją įgaliotinę, atsakingą už Europos išorės veikslių tarnybos veiklą, imtis priemonių Nigerijoje derinant diplomaciją ir ilgalaikį vystomąjį bendradarbiavimą tam, kad būtų užtikrinta taika, saugumas, geras valdymas ir pagarba žmogaus teisėms;
21. ragina ES tęsti politinį dialogą su Nigerija pagal persvarstyto Kotonu susitarimo 8 straipsnį ir, atsižvelgiant į tai, nediskriminuojamai dėl kokio nors pagrindo spręsti problemas susijusias su visuotinėmis žmogaus teisėmis, įskaitant minties, sąžinės, religijos ar įsitikinimų laisvę, kaip numatyta visuotinėse, regioninėse ir nacionalinėse žmogaus teisių priemonėse;
22. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, Europos Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Nigerijos federalinei vyriausybei, Afrikos Sąjungos ir Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (VAVEB) institucijoms, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai, AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos pirmininkams ir Panafrikos Parlamentui.